

Mjesečnik udruge Zelena Istra

Ožujak 2008.

ŠTO VAM DONOSIMO U OVOM BROJU?

Kratak pregled aktivnosti Zelene Istre tijekom ožujka:

- Grad Pula odbija sudjelovanje u javnoj raspravi o GUP-u
- Referendum o ulasku u NATO
- Vojne aktivnosti i dalje su prioritet za društvo

ZELENI TELEFON

U mjesecu ožujku primili smo 20 prijava građana na Zeleni telefon. Od toga: buka 1, gradnja 1, otpad 6, promet 1, razno 3, vode 1, zelenilo 4, zrak 1, životinje 2.

Više o slučajevima pročitajte na str. 3, 4 i 5.

ODBIJANJE GRADA PULE DA TIJEKOM JAVNE RASPRAVE O KONAČNOM PRIJEDLOGU GENERALNOG URBANISTIČKOG PLANA SUDJELUJE - U JAVNOJ RASPRAVI.

Odbijanje Grada Pule da sudjeluje u javnoj raspravi o GUP-u

Grad Pula primio je 12. ožujka poziv za sudjelovanje u emisiji na NIT-u "Pravi potez" na temu konačnog prijedloga GUP-a grada Pule, u kojoj su trebali sudjelovati i predstavnik Pulske grupe arhitekata i predstavnica Zelene Istre. Grad Pula je obavijest o nemogućnosti sudjelovanja uputio voditelju emisije samo nekoliko sati prije termina snimanja emisije 18. ožujka, uz izgovor da će predstavnike osigurati za sljedeći termin emisije za 7 dana. Dogovorenog dana, 25. ožujka, koji je ujedno bio i posljednji dan javne rasprave, Grad je ponovo odbio sudjelovanje u emisiji.

Grad Pula odbio je sudjelovati i na predstavljanju konačnog prijedloga GUP-a koje je organizirao Mjesni odbor Štinjan. Sve se to događa u vrijeme javne rasprave o prijedlogu GUP-a, što dovoljno govori o transparentnosti izrade GUP-a.

Više od 300 mahom nezadovoljnih i ogorčenih građana na javnoj prezentaciji GUP-a u Circolu 12. ožujka 2008. godine dokaz su da prostorna rješenja GUP-a ne odgovaraju interesima građana Pule odnosno društvenim interesima zajednice. Dvorana nije bilo dovoljno velika da primi sve zainteresirane građane, niti su uvjeti bili takvi da bi omogućili svim zainteresiranima da postave pitanja naručitelju i izrađivačima plana. Opća je atmosfera bila sasvim jasna: građani su svjesni da gradska uprava u potpunosti ignorira njihove potrebe i zahtjeve, zahtjev za transparentnošću procedure i demokratskim pristupom...

GRAĐANI NEDOVOLJNO OBAVIJEŠTENI I EDUCIRANI DA BI MOGLI UPUTITI KVALITETNE KOMENTARE ILI PRIMJEDBE - A JEDINO SUDJELOVANJE JAVNOSTI MOŽE OSIGURATI DA SE UTVRDI ŠTO JE UOPĆE JAVNI INTERES KAO I KONTROLU RADA JAVNE UPRAVE.. Grad Pula nije svojim građanima omogućio kvalitetan uvid i prezentaciju rješenja novog GUP-a. Javni uvid u trajanju od 15 dana nije dovoljan da bi se proučilo 282 stranice tekstualnog dijela dokumenta i brojni grafičkih prikazi - čak i onima koji ponešto razumiju stručnu terminologiju i mogu se koliko-toliko snaći u grafičkim prikazima (stvar otežavaju i promjene u načinu obilježavanja uvjeta i načina gradnje - u novoj verziji iz 2008. godine imamo 99 različitih oznaka za razliku od prethodne verzije GUP-a iz 2003. u kojima je oznaka bilo 56. Time se dodatno otežava razumijevanje i identifikacija promjena u odnosu na prethodnu verziju). Ostalim građanima nije pružena kvalitetna i razumljiva informacija.

nastavak na sljedećoj strani...

Pravo javnosti da sudjeluje u odlučivanju o pitanjima koja imaju direktan utjecaj na kvalitetu njihovog života je jedno od temeljnih prava u demokratskim društvima. Ova gradska vlast je to pravo građanima i građankama Pule onemogućila.

Stoga zahtijevamo:

* da se produži javni uvid u konačni prijedlog GUP-a na najmanje još 20 dana (što je 20 dana u odnosu na 8 godina koliko traje njegova izrada)?

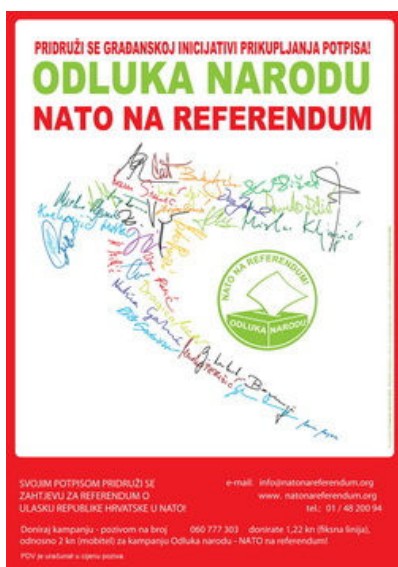
* da se organiziraju prezentacije GUP po mjesnim odborima jer je to jedini način da građani budu zaista informirani o planskim rješenjima koja ih se neposredno tiču;

* da se osigura "sudjelovanje javnosti u odlučivanju" u pravom značenju tog pojma i to tako da se omogućí predstavnicima organizirane javnosti da sudjeluju u postupku razmatranja pristiglih komentara i primjedbi građana.

Dušica Radojčić

Odluka narodu - NATO NA REFERENDUM

Predstavnici koje je narod izabrao donose svakodnevne političke odluke. Ali Ustav daje i mogućnost raspisivanja referenduma, tj. direktnog izjašnjavanja građana u nekim iznimnim slučajevima. **Ako se ta mogućnost ne odnosi na slučaj tako važne političke odluke kao što je pristupanje Hrvatske jednom vojnom savezu, za što ćemo uopće raspisivati referendume?**

Zemlje razvijene demokracije mogućnost referenduma koriste vrlo često. Njihove se političke stranke ne boje izjašnjavanja građana kao što je u nas slučaj. Tako grupa građana u Švicarskoj može referendumom dovesti u pitanje zakon koji je usvojio Parlament i za to im je potrebno samo 50.000 potpisa koje moraju sakupiti. A ima ih gotovo dvostruko više nego hrvatskih državljana (oko 7,5 milijuna). Posljednji referendum bio je o odlučivanju o zabrani letenja vojnih aviona iznad turističkih područja u mirnodopskim razdobljima. Referendum se raspisuje i za pitanja

manje važna od pristupanja jednom vojnom savezu. A i potrebni kvorum je demokratskiji nego li naš: 50.000 glasova u 100 dana naspram oko 450.000 potpisa u 15 dana, koje moramo sakupiti u Hrvatskoj. U Švedskoj su na referendumu odlučivali o financiranju mirovinskog sustava iz poreznih obaveza, o usvajanju eura, o korištenju nuklearne energije. Slovenci su raspisali referendum o načinu privatizacije slovenske osiguravajuće kuće Triglav.

Prije eventualnog pristupanja nekom vojnom savezu, trebalo bi započeti s otvorenom diskusijom i analizama koristi i negativnih učinaka i troškova. Trebalo bi sakupiti sve argumente za i protiv i ozbiljno ih razmotriti, tako da svaki pojedinac može donijeti samostalnu odluku na temelju pouzdanih informacija kao i pružiti građanima široku perspektivu političko-sigurnosnih implikacija. Oni koji bi u Hrvatskoj željeli odvagnuti sve argumente za i protiv prije nego što donesu odluku o pristupanju NATO-u, nemaju na temelju čega jer javnost nije s njima upoznata. **Raspisivanjem referenduma Vlada bi bila motivirana da sve relevantne podatke učinim dostupnima građanima Hrvatske.**

U početnu organizaciju referenduma uključile su se brojne organizacije i pojedinci iz cijele Hrvatske i formirali Nacionalni odbor za referendum. Zelena Istra preuzela je zadatak da na županijskoj razini koordinira sve udruge (Centar za građanske inicijative Poreč, Klub mladih Pazin i Pineta iz Labina) i pojedince koji su se uključili u kampanju i organizirali postavljanje štandova i prikupljanje potpisa u Puli, Poreču, Pazinu, Umagu, Rovinju, Vodnjanu, Umagu, Labinu, Raši, Novigradu, Barbanu i Podpićnu. U prvih 7 dana prikupljanja sakupljeno je preko 6.000 potpisa.

Dušica Radojčić

Vojne aktivnosti se i dalje nameću kao prioritet za društvo

U kolovozu 2004. godine Prostorni plan područja posebnih obilježja Donji Kamenjak i medulinski arhipelag prošao je proceduru javne rasprave. Prije javne rasprave u kolovozu 2004. godine, svim zainteresiranim građanima prezentiran je nacrt prijedloga prostornog plana područja posebnih obilježja Donji Kamenjak i medulinski arhipelag (30. listopada 2003. godine) te je održana još jedna prezentacija i stručna rasprava u prosincu 2003. godine u multimedijalnom centru "Luka" u Puli. Županija je na taj način osigurala javnu raspravu u pravom smislu te riječi i u obujmu koji je prelazio okvire zakonskog minimuma. Primjedbe Općine Medulin, Ministarstva zaštite okoliše, prostornog uređenja i graditeljstva, Zelena Istre i Mjesnog odbora Premantura koje su se odnosile na dopuštenu izgradnju na Kamenjaku su usvojene, te je planom onemogućena bilo kakva izgradnja u zaštićenom području.

U skladu s postojećim stupnjem zaštite, prijedlog plana iz 2004. godine nije predviđao mogućnost korištenja Kamenjaka kao vojnog poligona.

Međutim, MORH nije želio odustati od vojnog poligona na Kamenjaku pa nije dao suglasnost na prijedlog plana iz 2004., uvjetovavši ju izmjenama plana odnosno dozvoljavanjem vojnih aktivnosti u zaštićenom dijelu prirode.

Tako su, u zonama posebne namjene na Kamenjaku sada ipak dopuštene vojne vježbe, u plan su uvrštene ceste i parkirališta za vojna vozila, dopuštena je rekonstrukcija i održavanje postojećih

građevina za potrebe vojnih aktivnosti. a namjena šuma posebne namjene na Kamenjaku, osim edukativne i rekreacijske, sada postaje i "za potrebe obrane". MORH je suglasnost na tako izmijenjeni plan dao krajem 2007. godine. Zbog dijelova plana koji su naknadno izmijenjeni i nisu prošli javnu raspravu (vojne namjene), organizirana je ponovljena javna rasprava u trajanju od cijelih 8 dana i to od 31. ožujka do 7. travnja 2008. - bez javnog izlaganja. Tekstualni i grafički dijelovi plana izloženi su u Općini Medulin i Zavodu za prostorno uređenje Istarske županije. Pozivamo sve one koji su primjedbe pisali 2004. godine da ih sad ponovo dostave.

Žalosan je da vojne aktivnosti nastavljaju biti prioritet za društvo i u vrijeme mira i nepostojanja bilo kakve realne prijetnje nacionalnoj sigurnosti zbog koje bi najvrjednije dijelove prirode trebalo žrtvovati. Žalosan je da su i Ministarstvu zaštite okoliša i Ministarstvu kulture (nadležnom za zaštićene dijelove prirode) vojne vježbe u zaštićenim dijelovima prirode sasvim prihvatljive, premda se na tom području planira i proglašenje florističkog rezervata, dva posebna rezervata u moru i posebnog paleontološkog rezervata. Dok Švicarci raspisuju referendum o tome treba li dopustiti prelete vojnih aviona iznad turističkih područja, mi ćemo vojne vježbe smjestiti u njihovo središte.

Dušica Radojčić

ZELENI TELEFON

U mjesecu ožujku primili smo 20 prijava građana na Zeleni telefon. Od toga: buka 1, gradnja 1, otpad 6, promet 1, razno 3, vode 1, zelenilo 4, zrak 1, životinje 2.

Cementna prašina svuda oko nas

Građani koji žive u neposrednoj blizini Tvornice cementa Pula žale se na prašinu koja se svakodnevno skuplja po prozorima i namještaju. Također napominju da su primijetili da vikendima

prašine ima još više te da je često crne boje. Nazvali smo Inspekciju zaštite okoliša, oni su nam objasnili da se mjerenja kvalitete zraka provode svakodnevno te da su sva mjerenja digitalno zabilježena te da je moguće provjeriti razine štetnih tvari u zraku u prijašnjem periodu.

Dana 14. ožujka dobili smo obavijest od Inspekcije da su nadzorom utvrđene nepravilnosti glede provedbe mjera zaštite zraka i provedbe mjera zaštite okoliša. Inspekcija je pokrenula upravni postupak te je izdala naredbe o provedbi posebnih mjerenja emisije sigurnosnih ispusta AC peći, otklanjanje nedostataka u radu sustava kontinuiranog mjerenja emisije filtera otprašivanja AC peći te otklanjanje nedostataka skladištenja sirovina.

Tijekom travnja inspekcija će obaviti kontrolne nadzore o izvršenju inspekcijskih mjera.

Nadamo se da će građani u ovim proljetnim danima moći širom otvoriti prozore i udahnuti svjež zrak, a ne cementnu prašinu!

Sječa borova u Vrčevanu

Prijavljena je sječa dvadesetak borova u Vrčevanu (Općina Medulin). Kontaktirali smo komunalno redarstvo no, njima je to bila prva informacija te nam nisu mogli dati konkretnije podatke dok ne izvide situaciju na terenu. Odlaskom na teren utvrdili su da se radi o privatnom zemljištu te da vlasnik nije zatražio dozvole za sječu tih stabala. Vlasnik će morati nadomjestiti počinjenu štetu zamjenskom sadnjom. U pravilu, iako se radi o privatnom posjedu vlasnik je dužan zatražiti dozvolu od Općine, te je obvezan za svako posječeno zdravo stablo posaditi tri nova.

Nomadsko stočarstvo u Katunima

Mještani sela Katun i okolice kod Poreča, traže da se poduzmu mjere kako bi se spriječila drska samovolja i uporno kršenje zakona jednog ovčara koji vrši ispašu na širem području MO Baderna. Naime, on napasa čak 400 grla ovaca po privatnim površinama (oranicama, livadama, šumarcima) čime dolazi do šteta na poljoprivrednim usjevima kao što su nasadi ulika, voćnjaka, pšenice, ječma i dr..Mještani osobito upozoravaju da je u obližnje jame i rupe odložena velika količina otpadne vune i znatan broj crkotina. Mještani su obavijestili Komunalno redarstvo koje je slučaj prijavilo Veterinarskoj inspekciji, Sanitarnoj inspekciji i Policiji. No, nisu slučaj prijavili Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva tj stočarskom inspektoratu koji je zapravo nadležan za takve slučajeve. Zelena Istra je njima prosljedila prijavu te će oni sukladno svojim ovlastima poduzeti sve potrebne mjere. Nadamo se da će slučaj biti riješen na zadovoljstvo mještana Katuna koji su potpisali i peticiju te sazvali zbor građana kako bi ukazali na problem koji ih već mjesecima muči.

Devastacija Park šume Soline

Na Zeleni telefon stiglo je nekoliko prijava mještana Vinkurana i Pješčane Uvale u medulinskoj općini o devastaciji Park šume Soline. Mještani su dojavili

da je netko raskrčio veliki komad parcele te je izravnao i nanio velike količine građevinskog materijala, šute i kamenja te da je zatim nasipana velika količina zemlje. Nedugo nakon prijave u dnevnom tisku je objavljen članak u kojem vlasnik demantira bilo kakve nezakonitosti glede uređivanja parcele pozivajući se na napatuk koji je dobio od Općine Medulin nakon što ih je obavijestio da će urediti parcelu. U komunalnoj službi Općine Medulin izjavili su da vlasnik parcele nije prekršio zakon jer je u propisanim okvirima očistio prilaz i površinu svoga zemljišta. Također su rekli da vlasnik nije prekršio zakon o zaštiti okoliša i graditeljstva.

Park šuma je prirodna ili sađena šuma veće krajobrazne vrijednosti namijenjena odmoru i rekreaciji. Područje Park šume Soline prirodni je fenomen jer ima vrlo dobro razvijene guste makije koja je na mjestima razvijena do stadija šume hrasta crnike (As. Orno-Quercetum ilicis), posebnih vizualnih i mikroklimatskih vrijednosti. Stoga se u tom području treba pridržavati strogih mjera zaštita: *unutar područja zaštite nisu dozvoljene radnje koje mogu negativno mijenjati integritet zaštićenog objekta, posebno:

*komercijalne djelatnosti koje mogu bitno mijenjati pedološke, mikroklimatske, hidrološke i druge uvjete.

*sječa i paljenje drvnog i drugog materijala i odlaganje takvog materijala ili bilo kojeg drugog otpada

*odvijanje kolnog prometa (izvor:<http://www.naturahistorica.hr/website/app/?wrmapp=Soline>)

Budući da je to područje pod ingerencijom J.U.Kamenjak njima smo prijavili slučaj i dobili odgovor da su oni nakon obilaska terena slučaj prijavili Inspekciji zaštite prirode u Rijeci. I sad se postavlja pitanje ako je sve po zakonu, kako tvrde iz Općine, zašto je J.U.Kamenjak prijavila taj slučaj? Očito je prijavila kršenje Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05). A tim zakonom je utvrđeno (čl.17 stavak 2) da su u Park šumi dopušteni samo oni zahvati i radnje čija je svrha njezino održavanje i uređenje. Najnovije vijesti vezane uz slučaj Park šume Soline, koje su nam stigle od J.U.Kamenjak, jesu da je Inspekcija za zaštitu prirode istražila slučaj te pokrenula prijavu protiv vlasnika spomenute parcele.

Spašavanje lokve u Kaštelu

Na Zeleni telefon stigla nam je prijava građana da je jedan mještananin Kaštela odlučio zatražiti od Grada Buja da zatrpa lokvu koja se nalazi u neposrednoj blizini naselja. Na tu njegovu molbu u Gradu su mu odgovorili da bi trebao skupiti dovoljan broj potpisa mještana koji se također slažu s time. Zabrinuti mještani ne slažu se s takvom

inicijativom te su zatražili našu pomoć kako bi spriječili uništavanje tog vodenog staništa u kojem su primijećeni mladi i odrasli primjerci barske kornjače.

Lokve su vlažna područja koja, osim što su slatkovodna staništa mnogih ugroženih vrsta (posebno vodozemaca i gmazova), se nalaze na Ramsarskom popisu i spadaju u najugroženiji tip staništa u Hrvatskoj upravo zbog ljudske djelatnosti i zanemarivanja. Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05) čl. 50 i čl.51, lokve spadaju u ekološki značajna područja te nije dopušteno njihovo isušivanje i zatrpavanje ako se time ugrožava opstanak prirodnih vrijednosti i očuvanje biološke raznolikosti. Fizička osoba može biti kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 7 000-30 000 kuna ukoliko prekrši spomenuti zakon.

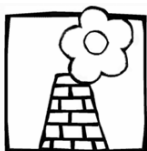
Razlog sve manjeg broja životinja iz skupine vodozemaca i gmazova najvećim je dijelom nestanak staništa i mrjestilište. Barska kornjača (*Emys orbicularis*) se u Hrvatskoj nalazi na Crvenom popisu i prema IUCN-ovom kriteriju ubrojena je u NT (niskorizična skupina) sa negativnim trendom prema VU (rizična) te je potrebno obratiti veliku pozornost njenoj zaštiti. U Pravilniku o zaštiti pojedinih vrsta gmazova (Reptilia) ova vrsta je svrstana u posebno zaštićene vrste i određena je naknada od 1.000,00 Kn u

Pravilniku o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama.

Sve te informacije prosljedili smo Gradu Buje kako bi im ukazali na važnost revitalizacije ovog slatkovodnog staništa kako bi se spriječilo daljnje propadanje, a time i nestajanje ugroženih vrsta. Mještani MO Kaštel voljni su sudjelovati u uređenju i zaštiti spomenute lokve. Također smo o ovom staništu zaštićenih barskih kornjača obavijestili i Naturu Histricu koja zasad nije zabilježila to stanište barske kornjače te će zajedno sa svojim biolozima posjetiti lokvu te će stručnim savjetima pomoći mještanima u uređenju lokve. Nakon našeg dopisa obratili su nam se i mještani koji su prvotno bili za zatrpavanje lokve no, sada se slažu da bi je zbog iznimne biološke raznolikosti trebalo sačuvati .

To bi mogao biti dobar primjer početka revitalizacije slatkovodnih staništa na tom području, dok su u Istri revitalizaciju već započeli provoditi neki gradovi, poput Rovinja - lokva Kukuletovića. Tako bi napokon lokve u Istri dobile mjesto koje zaslužuju kao dio prirodne i kulturne baštine ovog kraja.

O slučajevima ZT možete čitati i na stranicama <http://zt.zelena-istra.hr>

zelena istra

Zelena Istra
Gajeva 3, 52100 Pula
tel./fax. +385 52 506 065
udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr
www.zelena-istra.hr